

Valsts izglītības
attīstības aģentūra

IZM: vispirms atbalsts bērniem, tad prasības – pāreja uz augstāku centralizēto eksāmenu sliekšni 9. klasēm ir atlikta līdz nākamajam gadam

Publicēts: 14.04.2025.

Izglītības un zinātnes
ministrija

2024./2025. mācību gadā **9. klašu centralizēto eksāmenu snieguma** **sliekšni plānots saglabāt 10% līmenī**

2025. gadā 9. klašu skolēniem netiks paaugstināts minimālais nepieciešamais snieguma sliekšnis centralizētajos eksāmenos no līdzšinējiem 10% uz 15%, kā sākotnēji bija plānots. Šāds Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) lēmums pieņemts, jo vairāki atbalsta mehānismi skolēniem vēl ir ieviešanas stadijā.

IZM lēmuma mērķis nav pazemināt prasības, bet gan veidot atbildīgu pārejas perioda pārvaldību, kur skolēna attīstība un atbalsts ir likta augstāk par formāliem rezultātiem. Sliekšņa "iesaldēšana" uz vienu mācību gadu rada stratēģisku laika logu, kurā var īstenot sistēmiskus uzlabojumus skolēnu labā, lai atbalstītu skolēnus un nodrošinātu centralizēto eksāmenu rezultātu paaugstināšanos turpmākajos gados.

Dati liecina, ka priekšlaicīga sliekšņa paaugstināšana var būtiski ietekmēt skolēnu iespējas absolvēt pamatskolu. 15% sliekšnis tiks ieviests nākamajā mācību gadā.

Lēmumu par 9. klases centralizēto eksāmenu sliekšņa saglabāšanu 10% līmenī IZM pieņēma, balstoties uz trim galvenajiem faktoriem.

Pirmkārt, joprojām ir nepietiekams atbalsts skolām un skolēniem. Vēl nav pilnībā ieviesti atbalsta mehānismi, kas palīdzētu uzlabot skolēnu sekmes un sniegt nepieciešamo individuālo atbalstu. Piemēram, trūkst atbalsta personāla skolās, kā arī individuālie mācību plāni vēl nav obligāti visās skolās. Arī to formas ir atšķirīgas. IZM šobrīd strādā pie izmaiņām normatīvajos

aktos, lai to mainītu.

Otrkārt, tikai nesen uzsākts strukturāls atbalsts skolotājiem un skolēniem, un tas vēl nav pilnībā nostiprinājies reālajā praksē. 2025. gadā izveidots Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) Pedagogu profesionālā atbalsta centrs. Tā mērķis ir atbalstīt pedagogus un sagatavot nepieciešamos metodiskos materiālus skolotājiem. Uzsākts darbs projektā "Skola – kopienā", kā arī virzīti "Programma skolā" ieviešanas risinājumi, kuru mērķis ir stiprināt atbalsta personāla kapacitāti. Tomēr šo pasākumu pilnīga ietekme būs redzama turpmākajos mācību gados.

Treškārt, potenciāli augsts skolēnu izkrišanas pieaugums. Vadoties pēc 2024. gada datiem, 15% sliekšņa gadījumā eksāmenus nebūtu nokārtojuši gandrīz 2000 skolēnu. Tas nozīmētu ne tikai personiskas grūtības šiem jauniešiem, bet arī būtisku papildu slogu izglītības iestādēm un valsts budžetam, kas šobrīd ir ļoti ierobežots. Piemēram, 2024. gadā vismaz vienu CE nenokārtoja 729 skolēni. Ja sliekšnis būtu 15%, nenokārtoto skaits būtu: matemātikā 1563 skolēni, angļu valodā 498 skolēni, latviešu valodā 239 skolēni.

IZM rīcība 2024./2025. mācību gadā jau ir iezīmējusi būtiskus soļus atbalsta mehānismu ieviešanā skolēniem un skolām. Piemēram, sadarbībā ar pašvaldībām tiek veicināta individuālo mācību plānu izstrāde skolēniem ar zemiem mācību rezultātiem. Top programmas, kas ļaus jauniešiem bez pamatizglītības apgūt arodprasmes un paralēli iegūt pamatizglītību. Projektā "Skola – kopienā" plānots nodrošināt mērķtiecīgu individuālu un grupu atbalstu skolēniem ar priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas un sociālās atstumtības risku.

IZM paredz nākamajā mācību gadā turpināt sistēmiskus uzlabojumus, lai, balstoties uz datiem un sagatavotību, varētupaaugstināt centralizēto eksāmenu snieguma sliekšni. Mērķis ir kvalitatīva izglītība ikvienam bērnam Latvijā, panākot ilgtspējīgu un iekļaujošu izglītības kvalitātes uzlabošanu visā valstī.

Vidējās izglītības posmā 12.klašu centralizēto eksāmenu sliekšnis šajā mācību gadā ir 20%, kā tas paredzēts jau iepriekš.

Saistītas tēmas

[Skolēniem](#) [Eksāmeni](#)

<https://www.viaa.gov.lv/lv/jaunums/izm-vispirms-atbalsts-berniem-tad-prasibas-pareja-uz-augstaku-centralizeto-eksamenu-slieksni-9-klasem-ir-atlikta-lidz-nakamajam-gadam>